

Υπόθεση T-160/03

AFCOn Management Consultants κ.λπ.
κατά
Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

«Πρόγραμμα Tacis — Πρόσκληση προς υποβολή προσφορών — Παρατυπίες της διαδικασίας μειοδοτικού διαγωνισμού — Αγωγή αποζημίωσης»

Απόφαση του Πρωτοδικείου (πέμπτο τμήμα) της 17ης Μαρτίου 2005 . . . . II - 984

Περίληψη της αποφάσεως

- 1. Εξωσυμβατική ευθύνη — Προϋποθέσεις — Παρανομία — Ζημία — Αιτιώδης συνάφεια (Άρθρο 288, εδ. 2, ΕΚ)*
- 2. Δημόσιες συμβάσεις των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων — Σύναψη συμβάσεως κατόπιν προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών — Εξουσία των θεσμικών οργάνων στο πλαίσιο της διαδικασίας συνάψεως της συμβάσεως — Σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ ενός*

υποβαλόντος προσφορά και ενός μέλους της επιτροπής αξιολογήσεως των προσφορών — Περιθώριο εκτιμήσεως της Επιτροπής — Όρια — Παραβίαση των αρχών της χρηστής διοικήσεως και της ίσης μεταχειρίσεως — Στοιχειοθέτηση της ευθύνης της Κοινότητας (Άρθρο 288 ΕΚ)

3. *Δημόσιες συμβάσεις των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων — Διαδικασία προσκλήσεως προς υποβολή προσφορών — Δαπάνες που καταβάλλει ένας υποβαλόν προσφορά — Δικαίωμα αποζημιώσεως — Δεν υφίσταται — Εξαίρεση — Παράβαση του κοινοτικού δικαίου*

1. Το κοινοτικό δίκαιο αναγνωρίζει δικαίωμα αποζημιώσεως αν συντρέχουν τρεις προϋποθέσεις, ότι δηλαδή ο παραβιασθείς κανόνας δικαίου αποσκοπεί στην απονομή δικαιωμάτων στους ιδιώτες, ότι η παράβαση είναι κατάφωρη και ότι υφίσταται άμεσος αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της παραβάσεως της υποχρέωσεως που υπέχει το όργανο που εξέδωσε την πράξη και της ζημίας που υπέστησαν τα βλαβέντα πρόσωπα.

(βλ. σκέψη 31)

2. Δυνάμει των αρχών της χρηστής διοικήσεως και της ίσης μεταχειρίσεως, εναπόκειται στην Επιτροπή, στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, μετά την ανακάλυψη της υπάρξεως συγκρούσεως συμφερόντων μεταξύ ενός μέλους της επιτροπής αξιολογήσεως και ενός εκ των υποβαλόντων προσφορά, να καταρτίσει και να λάβει, με όλη την απαιτούμενη επιμέλεια και βάσει όλων των δυναμένων να ασκήσουν επιρροή στοιχεία, την απόφασή της σχετικά με τη συνέχεια της διαδικασίας συνάψεως της επίμαχης συμβάσεως. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή οφείλει να μεριμνά, σε κάθε

στάδιο της διαδικασίας υποβολής προσφορών, για την τήρηση της ίσης μεταχειρίσεως και, κατά συνέπεια, τη διασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους τους υποψηφίους.

Συναφώς, η Επιτροπή διαθέτει περιθώριο εκτιμήσεως όσον αφορά τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν ως προς τη διεξαγωγή της διαδικασίας. Ωστόσο, όταν η Επιτροπή δεν διεξάγει έρευνα σχετικά με τον ενδεχόμενο συντονισμό μεταξύ ενός εκ των υποβαλόντων προσφορά και ενός μέλους της επιτροπής αξιολογήσεως, υπερβαίνει το ως άνω περιθώριο εκτιμήσεως και παραβιάζει, κατά τρόπο πρόδηλο και σοβαρό, τα όρια που επιβάλλονται στην εν λόγω εξουσία εκτιμήσεως. Κατά συνέπεια, η Επιτροπή διαπράττει παρανομία που είναι ικανή να στοιχειοθετήσει ευθύνη της Κοινότητας.

(βλ. σκέψεις 75, 77, 79, 93)

3. Οι επιχειρηματίες οφείλουν να αναλαμβάνουν τους οικονομικούς κινδύνους που είναι συμφυείς με τις δραστηριότητές τους και οι οποίοι, στο πλαίσιο μιας διαδικασίας μειοδοτικού διαγωνισμού, περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα έξοδα που συνδέονται με την προετοιμασία της προσφοράς. Επομένως, τα σχετικά έξοδα βαρύνουν την επιχείρηση που επέλεξε να συμμετάσχει στη διαδικασία, δεδομένου ότι η δυνατότητα συμμετοχής σε διαγωνισμό για την ανάθεση συμβάσεως δεν συνεπάγεται τη βεβαιότητα ότι η εν λόγω σύμβαση θα κατακυρωθεί στον συμμετέχοντα. Επομένως, κατ' αρχήν, τα έξοδα και οι δαπάνες που καταβάλλει ένας υποβαλόν προσφορά για τη συμμετοχή του σε διαδικασία υποβολής προσφορών δεν αποτελούν ζημία που μπορεί να αποκατασταθεί με την επιδίκαση αποζημίωσης.

συμβάσεων που χρηματοδοτούνται από τα κεφάλαια των προγραμμάτων Phare και Tacis δεν μπορεί να έχει εφαρμογή, χωρίς να υπάρχει κίνδυνος προσβολής των αρχών της ασφαλείας δικαίου και της προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης, σε περιπτώσεις που η παράβαση του κοινοτικού δικαίου κατά τη διεξαγωγή της διαδικασίας υποβολής προσφορών έθιξε τις πιθανότητες ενός υποβαλόντος προσφορά να του κατακυρωθεί η σύμβαση. Οσάκις θίγονται οι πιθανότητες του υποβαλόντος προσφορά, πρέπει να επιδικάζεται αποζημίωση στον τελευταίο για τη ζημία που αφορά τα έξοδα στα οποία αυτός υποβλήθηκε για τη συμμετοχή του στη διαδικασία.

Ωστόσο, το άρθρο 24 των γενικών κανόνων περί προσκλήσεων προς υποβολή προσφορών και περί αναθέσεως

(βλ. σκέψεις 98, 102)